ZAKON O DUHANU ("Sl. glasnik Brčko distrikta BiH", br. 35/2005 i 19/2007)

ZAKON O DUHANU

("Sl. glasnik Brčko distrikta BiH", br. 35/2005 i 19/2007)

I. OPĆE ODREDBE

Član 1

(1) Ovim zakonom uređuje se proizvodnja, otkup, obrada, prerada i promet sirovog duhana u listu, te proizvodnja i promet duhanskih proizvoda.

(2) Pod duhanom u smislu ovog zakona podrazumijevaju se listovi kultivisane biljne vrste iz roda Nicotiana tabacum L. s tipovima:

a) virginija (Flue - Cured Virginia) sušena toplim zrakom,

b) berlej (Burley) sušen u hladu,

c) hercegovački ravnjak sušen na suncu.

Član 2

Zbog privredne i fiskalne važnosti proizvodnje duhana i duhanskih proizvoda, Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine će mjerama razvojne i ekonomske politike podsticati domaću proizvodnju u okviru propisa i akata koji uređuju podsticanje domaće proizvodnje.

Član 3

Odredbe ovog zakona o proizvodnji sirovog duhana u listu ne odnose se na naučne organizacije koje proizvode duhan u naučne ili ogledne svrhe.

II. PROIZVODNJA, OTKUP I OBRADA DUHANA

Član 4

(1) Proizvodnjom duhana u smislu ovog zakona smatra se proizvodnja duhanskog rasada, rasađivanje, radovi na duhanu u polju, berba, sušenje i proizvođačka manipulacija suhog duhana.

(2) Otkupom duhana u smislu ovog zakona smatra se preuzimanje sirovog duhana u listu od proizvođača i procjena kvaliteta tog duhana.

(3) Obradom (doradom) duhana u smislu ovog zakona smatra se sređivanje i industrijska fermentacija duhana, te druge radnje u tehnološkom postupku obrade i pakovanja duhana.

Član 5

Proizvodnjom sirovog duhana u listu mogu se baviti fizička i pravna lica (u daljnjem tekstu: proizvođači) koja se bave otkupom i obradom (u daljnjem tekstu: obrađivači) i preradom duhana (u daljnjem tekstu: prerađivači), samostalno ili u međusobnoj saradnji, pod uslovima određenim ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega.

Član 6

(1) Fizička i pravna lica se mogu baviti proizvodnjom sirovog duhana u listu samo ako su prethodno zaključili sa obrađivačem pisani ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu.

(2) Ugovor iz stava 1 ovog člana mora se zaključiti najkasnije do 31. maja godine u kojoj se vrši proizvodnja sirovog duhana u listu.

Član 7

Obrađivač duhana može biti pravno lice koje je registrovano za obavljanje djelatnosti obrade duhana i koje je upisano u registar obrađivača duhana kod Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Vlade Brčko distrikta BiH.

Član 8

(1) Obrađivači koji se bave i proizvodnjom sirovog duhana u listu dužni su u okviru svoje organizacije organizovati stručnu službu koja će pružati stručnu pomoć na zaštiti duhana od biljnih bolesti i

štetočina za vlastitu proizvodnju, kao i za proizvodnju fizičkih i pravnih lica s kojima imaju zaključene ugovore o proizvodnji.

(2) U slučaju pojave biljnih bolesti ili štetočina, obrađivač je dužan bez odlaganja organizovati zaštitu duhana proizvođačima iz stava 1 ovog člana.

Član 9

Šef Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Vlade Brčko distrikta BIH (u daljnjem tekstu: Odjeljenje) pravilnikom propisuje uslove za proizvodnju duhana.

Član 10

(1) Otkupom i obradom duhana mogu se baviti obrađivači koji su registrovani i koji ispunjavaju uslove za obavljanje ove djelatnosti: da raspolažu odgovarajućim prostorom za smještaj, čuvanje i obradu duhana, odgovarajućom tehnološkom opremom, stručnim kadrom, kao i da osiguraju laboratorijske analize duhana.

(2) Šef Odjeljenja, pravilnikom propisuje uslove koje moraju ispunjavati obrađivači za obavljanje djelatnosti otkupa i obrade duhana.

Član 11

(1) Obrađivači su dužni da proizvodnju sirovog duhana u listu prijave Odjeljenju najkasnije do 15. jula godine u kojoj je izvršeno rasađivanje duhana.

(2) Prijava se podnosi u pisanoj formi, a sadrži imena i adrese ugovornih strana, kao i podatke o broju rasađenih strukova, površini zemljišta i sortama zasađenog duhana.

(3) Organ iz stava 1 ovog člana može propisati da prijava sadrži i druge potrebne podatke.

Član 12

(1) Proizvodači su dužni, ako se sami ne bave obradom duhana, zaključiti pisani ugovor o isporuci sirovog duhana u listu sa obrađivačem.

(2) Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se najkasnije do 31. maja godine u kojoj se vrši proizvodnja sirovog duhana u listu.

(3) Ugovor o isporuci duhana iz stava 1 ovog člana mora sadržavati:

1) podatke o katastarskoj čestici i površini poljoprivrednog zemljišta na kojoj će se saditi duhan,

2) naziv tipa i sorte duhana koji će se saditi,

3) način na koji ugovorne strane osiguravaju sjeme odnosno duhanski presad,

4) obaveze u pogledu primjene mjera za suzbijanje biljnih bolesti i štetočina na duhanu i davanja reprodukcionih materijala,

5) cijenu proizvedenog duhana po klasama koju će obrađivač duhana platiti proizvođaču,

6) obavezu proizvođača da će u ugovorenom roku obrađivaču duhana s kojim je zaključen ugovor o proizvodnji isporučiti sav proizvedeni duhan, te obavezu obrađivača duhana da će od njega preuzeti i platiti mu proizvedeni duhan,

7) izjavu proizvođača duhana da za isti vremenski period nije zaključio ugovor o proizvodnji duhana s drugim obrađivačem duhana za istu površinu iz tačke 1 ovog stava,

8) rok i mjesto predaje duhana.

(4) Ugovor može sadržavati i druge elemente koje utvrde ugovorne strane, a koji ne mogu biti u suprotnosti sa obaveznim elementima iz stava 3 ovog člana.

Član 13

(1) Proizvođači sirovog duhana u listu dužni su u toku vegetacije omogućiti procjenu sirovog duhana u listu obrađivaču s kojim su zaključili ugovor o proizvodnji duhana, radi utvrđivanja količina koje će se preuzeti.

(2) Procjena iz stava 1 ovog člana vrši se na parceli na kojoj je izvršeno sađenje duhana (duhanište).

Član 14

(1) Procjena kvaliteta proizvedenog sirovog duhana u listu vrši se pri njegovom preuzimanju, prema propisanim jedinstvenim mjerilima.

(2) Mjerila za procjenu duhana u listu utvrđuje pravilnikom šef Odjeljenja, za srednjoročni period u skladu s propisanim standardima kvaliteta sirovog duhana u listu.

(3) Procjena duhana je javan čin i provodi se u prisustvu proizvođača duhana.

Član 15

(1) Procjenu količine i kvaliteta sirovog duhana u listu vrši obrađivač s kojim je zaključen ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu. Radnju procjene vrši procjenjivač koji ima odgovarajuću stručnu spremu, dipl. ing. poljoprivrednog ili tehnološkog smjera, i radno iskustvo u proizvodnji, otkupu ili obradi duhana u trajanju od najmanje tri godine.

(2) Ukoliko obrađivač ne zapošljava lice iz stava 1 ovog člana, procjenu vrši komisija iz člana 17 ovog zakona.

(3) O izvršenoj procjeni količine i kvaliteta duhana obrađivač iz stava 1 ovog člana izdaje proizvođaču duhana odvojene potvrde.

(4) Potvrde iz stava 3 ovog člana služe kao dokazno sredstvo samo u slučaju kada je proizvođač saglasan s procjenom.

Član 16

(1) Proizvođač duhana koji nije zadovoljan izvršenom procjenom sirovog duhana u listu u toku vegetacije radi utvrđivanja količine koja će se preuzeti, može u roku od osam dana od dana dostavljanja potvrde iz člana 15 ovog zakona podnijeti zahtjev nadležnom odjeljenju da se procjena količine duhana izvrši komisijskim putem.

(2) Proizvođač duhana koji nije zadovoljan izvršenom procjenom kvaliteta sirovog duhana u listu može odmah zahtijevati da se procjena kvaliteta duhana izvrši komisijskim putem. Do komisijske procjene ovaj duhan se čuva odvojeno.

Član 17

(1) Sastav i način rada komisije iz člana 16 ovog zakona određuje šef Odjeljenja.

(2) U komisiju iz stava 1 ovog člana imenuju se najmanje po jedan predstavnik proizvođača duhana, obrađivača i odjeljenja.

Član 18

(1) Fizička i pravna lica koja se bave proizvodnjom sirovog duhana u listu dužna su sav proizvedeni sirovi duhan u listu isporučiti obrađivaču s kojim su zaključili ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu, a obrađivač je dužan preuzeti sav duhan proizveden na ugovorenoj površini.

(2) Isporuka, odnosno preuzimanje duhana vrši se u roku i mjestu određenom u ugovoru o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu.

Član 19

Obrađivač koji vrši otkup duhana dužan je odvojeno voditi evidenciju za svakog proizvođača duhana o količinama i sortama duhana preuzetog u smislu člana 18 ovog zakona.

Član 20

Obrađivač koji vrši otkup je dužan da u roku od 15 dana od dana isteka roka za isporuku proizvedenog sirovog duhana u listu dostavi odjeljenju spisak proizvođača duhana koji nisu isporučili ugovorene količine duhana.

Član 21

(1) Obrađivači su dužni da prijave sve količine ugovorenog i preuzetog sirovog duhana u listu odjeljenju.

(2) Obrađivač je dužan da proizvođačima izda potvrdu o preuzetim količinama sirovog duhana u listu.

Član 22

Za proizvodnju rasada duhana može se upotrijebiti samo sjeme koje je proizvedeno po propisima o sjemenu koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini i dobijeno od otkupljivača duhana s kojim je zaključen ugovor.

Član 23

(1) Zaštitnu cijenu duhana propisuje Vlada Brčko distrikta u tekućoj za narednu godinu, na prijedlog Odjeljenja.

(2) Vlada Brčko distrikta može uvoditi premiju kao podsticajnu mjeru i ostale podsticajne mjere za proizvodnju duhana.

Član 24

Obrada sirovog duhana u listu vrši se po postupku i na način koji su propisani standardima koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini.

Član 25

(1) U promet se može stavljati samo obrađeni duhan.

(2) Obrađeni duhan može se prodati samo pravnim licima koja se bave preradom i trgovinom duhana radi izvoza.

(3) Preradom duhana mogu se baviti pravna lica koja ispunjavaju uslove određene članom 29 ovog zakona.

Član 26

Pravna lica koja se bave obradom duhana mogu obrađeni duhan izvoziti u skladu s propisima o vanjskotrgovinskom poslovanju.

Član 27

Fizička i pravna lica ne smiju neovlašteno držati, koristiti, kupovati, prodavati ili na drugi način neovlašteno vršiti promet duhana u listu ili rezanog duhana.

III. PROIZVODNJA DUHANSKIH PROIZVODA

Član 28

Pod proizvodnjom duhanskih proizvoda (cigarete, cigare, cigarilosi, duhan za lulu, duhan za pušenje, duhan za žvakanje i dr.) podrazumijevaju se radnje i tehnološki postupci kojima se dobijaju finalni duhanski proizvodi preradom duhana u listu, a to su: priprema i rezanje duhana, izrada cigareta, pakovanje u odvojivu i neodvojivu ambalažu i skladištenje do stavljanja u promet.

Član 29

(1) Proizvodnjom duhanskih proizvoda mogu se baviti pravna lica registrovana za obavljanje djelatnosti prerade duhana i proizvodnje duhanskih proizvoda kod nadležnog suda i koja ispunjavaju određene tehničkotehnološke uslove:

1) da raspolažu odgovarajućim prostorom za smještaj duhana i gotovih proizvoda;

2) da raspolažu odgovarajućom tehnološkom opremom u skladu s kapacitetom proizvodnje;

3) da instalisana tehnologija osigurava sve faze proizvodnje od pripreme i rezanja duhana do izrade i pakovanja duhanskih proizvoda;

4) da raspolažu odgovarajućim laboratorijem za analizu i kontrolu duhanskih proizvoda;

5) da zapošljavaju odgovarajući stručni kadar.

(2) Šef odjeljenja donosi pravilnik o minimalnim tehničko--tehnološkim uslovima koje moraju ispunjavati pravna lica iz stava 1 ovog člana.

Član 30

(1) Rješenje kojim se utvrđuje da proizvođač duhanskih proizvoda ispunjava uslove iz člana 29 ovog zakona donosi šef Odjeljenja za javnu sigurnost, na osnovu nalaza i mišljenja komisije.

(2) Komisiju formira odlukom gradonačelnik, na prijedlog šefa Odjeljenja za javnu sigurnost, a čine je dva predstavnika Odjeljenja za javnu sigurnost i jedan predstavnik Odjeljenja.

(3) Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 31

(1) Za proizvodnju cigareta upotrebljava se isključivo duhan u listu, od kojeg se priprema duhanska mješavina, a koja se sastoji od domaćih i uvoznih duhana ili na njima temeljnih surogata (duhanska folija i tehnološki obrađeno rebro) koju određuje proizvođač u skladu s propisima o standardizaciji.

(2) Cigarete na tržištu Brčko distrikta BiH razvrstavaju se na uvozne i domaće cigarete, a domaće cigarete se razvrstavaju na licencne i domaće cigarete.

(3) Uvozne cigarete su cigarete koje su proizvedene van teritorije Bosne i Hercegovine. Na uvoznim cigaretama mora biti vidno istaknut naziv uvoznika i nalijepljena porezna markica Uprave za indirektno oporezivanje BiH.

(4) Licencne cigarete su cigarete koje se proizvode u Bosni i Hercegovini po licencnom ugovoru, a u skladu s članovima 29 i 30 ovog zakona.

(5) Domaće cigarete su cigarete koje se proizvode u domaćim fabrikama, koje ispunjavaju uslove iz propisa o standardizaciji i koje su upisane u registar o markama duhanskih proizvoda.

Registar o markama duhanskih proizvoda vodi nadležni organ.

IV. NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA

Član 32

(1) Nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega o proizvodnji i obradi sirovog duhana u listu vrši Odjeljenje.

(2) Nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega o prometu sirovog duhana u listu i obrađenog duhana vrše Odjeljenje za javnu sigurnost i Direkcija za finansije Brčko distrikta BiH.

(3) Nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega o tehničko-tehnološkim uslovima koje moraju ispunjavati proizvođači duhanskih proizvoda vrši Odjeljenje za javnu sigurnost .

Član 33

(1) Poljoprivredni inspektor, pored ovlaštenja koja ima po propisima o poljoprivrednoj inspekciji, ovlašten je i da:

a) vrši pregled zemljišta na kome se proizvodi ili će se proizvoditi rasad duhana ili duhan u listu;

b) vrši pregled rasada duhana i duhana u listu u toku vegetacije;

c) naredi proizvođaču koji nije zaključio ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu, odnosno obrađivaču koji nije podnio

nadležnom organu uprave prijavu o proizvodnji duhana da u određenom roku izvrše te radnje.

Član 34

Ako proizvođač duhana ne zaključi ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu u roku koji je određen rješenjem poljoprivrednog inspektora, poljoprivredni inspektor će uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka narediti i uništavanje rasada odnosno rasađenog duhana o trošku proizvođača ako i u naknadno ostavljenom roku po podnošenju prijave ne zaključi ugovor sa obrađivačem.

V. KAZNENE ODREDBE

Član 35

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

1) ako se bavi proizvodnjom sirovog duhana u listu, a nije organizovao stručnu službu koja će vršiti zaštitu duhana od biljnih bolesti i štetočina (član 8);

2) ako procjenu sirovog duhana u listu u toku vegetacije, radi utvrđivanja količine koja će se preuzeti, ne vrši na parceli na kojoj je izvršeno sađenje sirovog duhana u listu (član 13 stav 2);

3) ako pri preuzimanju proizvedenog sirovog duhana u listu ne vrši procjenu kvaliteta prema propisanim mjerilima (član 14 stav 1);

4) ako ne preuzme sav duhan proizveden na ugovorenoj površini ili ako to ne učini u ugovorenom roku ili na ugovorenom mjestu (član 18 stav 1);

5) ako sav proizvedeni sirovi duhan u listu ne isporuči organizaciji koja se bavi obradom sirovog duhana u listu (član 18 stav 1);

6) ako ne vrši obradu sirovog duhana u listu po postupku i na način koji su propisani standardima koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini (član 24);

7) ako obrađeni sirovi duhan u listu proda suprotno odredbi člana 25 stava 2 ovog zakona;

8) ako neovlašteno drži, koristi, kupuje ili na drugi način neovlašteno vrši promet duhana u listu ili rezanog duhana (član 27).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.000,00 KM.

Član 36

Za prekršaj iz člana 35 stava 1 tačke h, uz novčanu kaznu, izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja duhana i drugih predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.

Član 37

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

a) ako proizvodi sirovi duhan u listu u saradnji s fizičkim ili pravnim licima, a nema zaključen pisani ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu ili ako taj ugovor ne sadrži sve propisane elemente (član 6);

b) ako organu uprave nadležnom za poljoprivredu ne prijavi u pisanoj formi proizvodnju sirovog duhana u listu u propisanom roku ili ako prijava ne sadrži sve propisane podatke (član 11);

c) ako ne zaključi pisani ugovor o isporuci sirovog duhana u listu sa obrađivačem duhana ili to ne učini u propisanom roku (član 12);

d) ako ne omogući obrađivaču s kojim je zaključio ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu procjenjivanje duhana u toku vegetacije radi utvrđivanja količina koje će se preuzeti (član 13 stav 1);

e) ako ne izda odvojene potvrde o izvršenoj procjeni količine i kvaliteta sirovog duhana u listu (član 15 stav 3);

f) ako ne vodi evidenciju o količinama i sortama duhana preuzetog u smislu člana 18 ovog zakona za svakog proizvođača duhana odvojeno (član 19);

g) ako u propisanom roku ne dostavi organu uprave nadležnom za poljoprivredu spisak proizvođača duhana koji nisu isporučili ugovorene količine sirovog duhana u listu (član 20);

h) ako organu uprave nadležnom za poljoprivredu ne prijavi sve količine ugovorenog i preuzetog sirovog duhana u listu (član 21).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM.

Član 38

(1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzetnik:

a) ako proizvede sirovi duhan u listu bez prethodno zaključenog pisanog ugovora o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu u propisanom roku ili ako taj ugovor ne sadrži sve propisane elemente (član 6);

b) ako za jednu parcelu zaključi ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu sa dva ili više obrađivača (član 12 stav 1);

c) ako ne omogući obrađivaču s kojim je zaključio ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu procjenu duhana u toku vegetacije radi utvrđivanja količina koje će se preuzeti (član 13);

d) ako sav proizvedeni sirovi duhan u listu ne isporuči obrađivaču s kojim je zaključio ugovor o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu ili ako to ne učini u ugovorenom roku ili na ugovorenom mjestu (član 18);

e) ako neovlašteno drži, koristi, kupuje, prodaje ili na drugi način neovlašteno vrši promet duhana u listu ili rezanog duhana (član 27).

Član 39

Za prekršaj iz člana 37 stava 1 tačke a i člana 38 stava 1 tačke a, d i e ovog zakona, uz novčanu kaznu, izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja duhana i drugih predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.

Član 40

(1) Novčanom kaznom od 7.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

a) ako započne proizvodnju duhanskih proizvoda bez prethodno dobijenog rješenja o ispunjenju propisanih tehničko-tehnoloških

uslova (član 30);

b) ako započne proizvoditi cigarete suprotno članu 31 ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 2.000,00 KM.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41

Šef Odjeljenja će donijeti propise iz članova 9, 10, 14 i 29 ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 42

Fizička i pravna lica koja se bave djelatnostima obrade, prerade i prometa duhana i proizvodnje duhanskih proizvoda dužna su svoje poslovanje uskladiti sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 43 (1) Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena, na teritoriji Brčko distrikta BiH, Zakona o duhanu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 4/97) i Zakona o duhanu ("Službene novine FBiH", broj 45/02).

(2) Podzakonski akti doneseni na osnovu zakona iz stava 1 ovog člana ostaju na snazi do donošenja propisa iz člana 41 ovog zakona.

Član 44

Ovaj zakon stupa na snagu 8. (osmog) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH".